

Секція: Бухгалтерський облік, аналіз і аудит.

Мостовенко Анастасія Іванівна

студентка факультету фінансів та обліку

Київського національного торговельно-економічного університету

м. Київ, Україна

Назарова Каріна Олександрівна

доктор економічних наук, професор,

завідувач кафедри фінансового аналізу та аудиту,

Київський національний торговельно-економічний університет

м. Київ, Україна

ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В АНАЛІЗІ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Наразі світ перебуває у постійному розвитку, підприємницька діяльність не стає виключенням. Постійна трансформація ведення діяльності підприємств, оновлення ведення обліку, розвиток нових напрямів діяльності породжує нові проблеми, які потребують пошуку нових шляхів їх вирішення. Одним з найважливіших аспектів для успішної діяльності підприємства є постійний аналіз його діяльності, черпання та використання інформації отриманої під час його провадження.

Аналіз господарської діяльності (далі АГД) – комплексне вивчення економічної діяльності підприємств, об'єднань, установ за певний період з метою підвищення її ефективності [1].

У сьогоднішні ручне проведення АГД є давно вже не актуальним, більшість, як окремих спеціалістів, так і підприємств, вже давно почали використовувати інформаційні технології у процесі аналізу.

Інформаційне забезпечення - це сукупність форм документів, нормативної бази і реалізованих рішень щодо обсягу, розміщення і форм організації інформації, яка циркулює в системі автоматизованого оброблення економічної інформації чи в інформаційній системі [2].

Сучасні основні вимоги до інформаційного забезпечення [3]:

- інформаційне забезпечення має бути достатнім для використання всіх функцій інформаційної системи;
- для кодування інформації, що використовується як на об'єкті управління, так і на вищому її рівні, необхідно використовувати погоджені класифікатори;
- інформаційне забезпечення цієї інформаційної системи має бути поєднане з інформаційним забезпеченням інших систем, з якими воно взаємодіє;
- форми документів і відеокадрів, які вводяться системою, мають відповідати вимогам стандартів, технічним характеристикам терміналів, а також погоджені з замовником;
- сукупність інформаційних масивів організуються у вигляді бази даних на машинних носіях;
- інші вимоги.

Основною базою для розрахунків є саме система бухгалтерського обліку, що ведеться на підприємстві. Основною перевагою сучасних інформаційних систем є їх постійний зв'язок з актуальними даними інформаційної бази підприємства, що дає змогу досить швидко аналізувати не лише ретроспективний, а й оперативний. Таким чином система інформаційного забезпечення, яка є складовою частиною системи автоматизованого збирання та обробки інформації, забезпечує [3]:

- актуальність інформації, оскільки вона отримується та обробляється в ритмі виробництва і відображає реальний стан об'єкта управління на певний момент часу;

- об’єктивність даних;
- повноту відображення процесів та явищ;
- погодженість та інформаційну єдність показників, їхній взаємозв’язок і взаємозалежність.

Термін «інформаційне забезпечення» включає [4]:

1. Інформацію, яка необхідна для управління економічними процесами, та яка міститься в базах даних інформаційних систем;
2. Створення інформаційних умов функціонування системи, забезпечення необхідною інформацією, включення в систему засобів пошуку, отримання, збереження, накопичення, передавання, обробки інформації, організація банків даних.

На початку розвитку інформаційних технологій програма Excel була найрозповсюдженішою, але згодом було розроблено багато як вітчизняних, так і іноземних програм націлених на АГД та наявністю взаємозв’язків з інформаційною базою підприємства. До таких програмних забезпечень можна віднести: Oros Analytic, Alcar Strategic Financial Planning System, Business Insight, ithink, iDecide 2000, Advanced Financial Statement Analysis, ІНЕК – Аналітик, Audit Expert, Project Expert. Нажаль жодна з наведених програм не задовольняє повністю потреби сучасних підприємств, але відповідно і має свої переваги. При обранні потрібного забезпечення у першу чергу варто звертати увагу на діяльність аналізованого підприємства та на цілі проведення АГД [5].

Інформаційне забезпечення аналізу господарської діяльності включає такі поняття як інформація, інформаційний потік (внутрішній та зовнішній), інформаційна система, інформаційна технологія, комунікативне середовище, канали руху інформації, носії та передавачі інформації [4].

Основою ж для проведення АГД є саме інформація. Інформація - це дані та відомості, представлені у різних видах. Основними показниками якості інформації для проведення АГД є [4]:

- повнота (інформація викладена у достатньому обсязі для проведення АГД);
- доступність (можливість процедур отримання необхідної інформації);
- актуальність (на момент проведення використання інформації ступінь зберігання та значущості інформації має бути високим);
- своєчасність (на момент проведення АГД інформація надається у зазначені терміни);
- точність (характеризується ступенем близькості параметра аналітичної оцінки і його дійсного значення, що відображається інформацією);
- достовірність (інформація відображає реальний стан об'єкта достатньо точно);
- зрозумілість (можливість однозначного трактування інформації);
- істотність (інформація має бути достатньо важливою й рівноцінною до використаних для її одержання та обробки ресурсів).

В цілому, цінність інформації визначається цілою сукупністю критеріїв, які можуть змінюватися відповідно до цілей її використання та безпосередньо особливостей об'єкту, що аналізується.

Загалом, можна висловити думку, що інформаційні системи є невід'ємною частиною сучасного проведення аналізу господарської діяльності підприємства. Хоча, наразі інформаційні технології у даному напрямку є неідеальними, але з часом, шляхом постійного удосконалення, розвитку й оновлення інформаційне забезпечення почне задовольняти куди більший спектр потреб сучасних підприємств. Таким чином варто сказати,

що розвиток відбувається однозначно у вірному напрямку, до найбільш повного сучасного забезпечення аналізу господарської діяльності.

Література

1. Економічна енциклопедія: У трьох томах. Т. 1. / Редкол.: ...С. В. Мочерний (відп. ред.) та ін. К.: Видавничий центр “Академія”, 2000. 864 с.
2. Інформаційні системи і технології в статистиці [Електронний ресурс] // library.if.ua. 2003. URL: <https://library.if.ua/book/80/5658.html>.
3. Паюсова В. В. Теоретичні та практичні аспекти застосування інформаційних технологій в економічному аналізі [Електронний ресурс] / В. В. Паюсова, І. К. Кухаренко // Львівський державний інститут новітніх технологій та управління ім. В. Чорновола. 2007. URL: http://vlp.com.ua/files/06_31.pdf.
4. Сутність процесу забезпечення аналізу господарської діяльності інформацією і вимоги до неї [Електронний ресурс] // Pidru4niki. 2020. URL: https://pidru4niki.com/1784110953638/ekonomika/sutnist_protsezu_z_abezpechennya_analizu_gospodarskoyi_diyalnosti_informatsiyeyu_vimogi_neyi.
5. Заросило А. П. Сучасні інформаційні технології для аналізу господарської діяльності підприємств / А. П. Заросило // Економічний вісник Запорізької державної інженерної академії. 2016. №4. С. 83–84.